

Oslobođenje: Intervju sa visokim predstavnikom Valentinom Inzkom

Oslobođenje: Najnoviji sastanak lidera šest političkih stranaka u BiH nije donio nikakve konkretne rezultate, osim obećanja da će do aprila priča oko presude Suda za ljudska prava u predmetu Sejdić-Finci i vojne i državne imovine biti završena. Postignuti sporazumi oko imovine se vraćaju na doradu, izbor članova Predsjedništva BiH još nije usuglašen. Blokira li šestorka put ka EU i NATO-u?

Valentin Inzko: Prateći situaciju sa velikom pažnjom i sudeći prema onome kako se stvari odvijaju, a imajući u vidu da se rijetko čuje bilo što o onome što političke stranke namjeravaju konkretno uraditi za građane, teško je oteti se utisku da su interesi građanstva u cjelini daleko od prioriteta koji bi trebali biti. Čuli smo toliko obećanja, a još uvijek ništa nije urađeno. Deklarativna podrška nije dovoljna. Svako ko ne ispunjava uslove koje su postavili EU i NATO blokira napredak ove zemlje.

Oslobođenje: Uvijek govorite kako lideri političkih stranaka nove parlamentarne većine u Federaciji BiH moraju sjesti i razgovarati o problemima i mogućim rješenjima sa predsjednikom Federacije BiH Živkom Budimirom. Gospodin Budimir je sazvao sastanak sedam stranaka, međutim, nova parlamentarna većina tvrdi kako s predsjednikom Budimirom nemaju šta razgovarati. Kako Vi gledate na to sve?

Valentin Inzko: Rješenje se može naći ako ima dobre volje i fleksibilnosti na svim stranama i to je ono što trebamo vidjeti. Moram iskoristiti ovu priliku i podsjetiti sve nadležne organe i stranke da su, bez obzira na tekuće napore na reorganizaciji Vlade Federacije BiH, još uvijek obavezne da

u potpunosti poštuju vladavinu zakona, demokratske institucije i ustavni i pravni poredak.

Oslobođenje: Kako gledate na zaključke koje je usvojila nova parlamentarna većina u Zastupničkom domu Parlamenta FBiH kojima ovlasti s Vlade prelaze na Zastupnički dom? Među zaključcima je i onaj u kojem se premijer FBiH zadužuje da dostavi spisak nadzornih i upravnih odbora te članova uprave u preduzećima, agencijama, institucijama i zavodima čiji je mandat istekao, uz napomenu da će Zastupnički dom Parlamenta FBiH izvršiti imenovanja vršilaca dužnosti na te pozicije.

Valentin Inzko: Zaključci usvojeni u Zastupničkom domu Parlamenta Federacije BiH 13. februara imaju za cilj ograničiti nadležnosti i funkcioniranje Vlade. Međutim, Vlada Federacije BiH je zakonski obavezna dalje funkcionirati u punom kapacitetu sve dok Ustavni Sud ne riješi pitanje vitalnog nacionalnog interesa koje je pokrenuto. Funkcioniranje Vlade je politička odgovornost najvišeg reda posebno sada kada se građani Federacije BiH suočavaju sa ogromnim socio-ekonomskim i drugim izazovima.

Oslobođenje: Dom naroda Parlamenta Federacije BiH nije izglasao nepovjerenje Vladi FBiH, a Vijeće za zaštitu vitalnog nacionalnog interesa Ustavnog suda Federacije BiH odlučivat će da li se izglasavanjem nepovjerenja radi o povredi vitalnog nacionalnog interesa Bošnjaka. Koji je Vaš stav o ovom pitanju?

Valentin Inzko: Stranke koje formiraju većinu u Parlamentu imaju jasno i legitimno pravo da zahtijevaju formiranje nove vlade na osnovu te većine, međutim, sve dok procedura za zaštitu vitalnog nacionalnog interesa ne bude u potpunosti okončana odluka o izglasavanju nepovjerenja Vladi ne može se smatrati usvojenom, niti se može smatrati da je ta odluka na snazi. Ovako nalažu i Ustav i dosadašnja praksa.

Dakle, očekujem da trenutna Vlada Federacije BiH nastavi da

radi punim kapacitetom, ispunjavati svoje nadležnosti i funkcije u skladu s Ustavom i zakonima, osim ukoliko nisu ispunjeni – i sve dok ne budu ispunjeni – Ustavom definirani uslovi za usvajanje i stupanje na snagu odluke o izglasavanju nepovjerenja Vladi. To trenutno nije slučaj, s obzirom da je pitanje vitalnog nacionalnog interesa pokrenuto na sjednici Doma naroda Federacije BiH 15. februara.

Imajući u vidu ovo što sam rekao, također vam moram skrenuti pažnju na činjenicu da je ono što se dogodilo s Vladom dodatno ukazalo na neprihvatljiva kašnjenja u procesu imenovanja sudija Ustavnog suda Federacije BiH, čime je onemogućeno Sudu da odlučuje o predmetima u vezi sa zaštitom vitalnog nacionalnog interesa. Sada je apsolutno neophodno da predsjednik Federacije BiH, skupa sa dva potpredsjednika, a nakon toga i s nadležnim domovima Parlamenta Federacije BiH, poduzme potrebne aktivnosti u cilju popunjavanja upražnjenih pozicija u Sudu, na što se već dugo čeka, kako bi ovo tijelo moglo u potpunosti funkcionirati i u što kraćem roku dati svoj odgovor u predmetima koji se odnose na zaštitu vitalnog nacionalnog interesa. Stranke koje smatraju da predstavljaju interese građana Federacije BiH zasigurno neće djelovati na način da blokiraju ova imenovanja, jer bi time došlo do paralize.

Oslobođenje: Stranka demokratske akcije je prošlosedmično saopćenje Patricka Moona i Petera Sorensena nazvala kontradiktornim jer, dok u jednom dijelu kažu da se neće miješati, u drugom dijelu daju smjernice šta ko treba da uradi. Predsjednik SDA Sulejman Tihić istakao je da jedino pravo da se miješa u ustavni poredak dok je tu ima visoki predstavnik u BiH, odnosno Vi. Da li je došlo vrijeme da se umiješate u krizu koja je nastala u Federaciji BiH?

Valentin Inzko: Vjerujem da su političke stranke u ovoj zemlji isuviše često spremne da prebace krivicu za vlastite promašaje na međunarodnu zajednicu. Umjesto toga, one moraju demonstrirati spremnost i zrelost da riješe probleme i shvate

da je iskren politički dijalog jedini pravi put za rješavanje nesuglasica. Naprosto, ne možete htjeti biti ravnopravan član evropskog društva i pritom očekivati da vaše probleme rješava neko drugi.

Oslobođenje: Hrvatski i srpski vijećnici u Gradskom vijeću Mostara odlučili su da Vam pošalju 15 pisama u kojima će tražiti da riješite pitanja mandata Gradskog vijeća Mostar. Tačnije, tražit će da iskoristite svoje ovlasti i donesete konačno rješenje po pitanju mandata GV. Šta ćete Vi poduzeti po tom pitanju? Ima li kraja krizi u Mostaru?

Valentin Inzko: Moram konstatirati da su ovdje mnoge nadležne institucije pristupile sa neadekvatnom pažnjom. Došlo je do višestrukog otkazivanja organa, a kao rezultat toga nadležne institucije u zemlji nisu ponudile objašnjenje za pitanje koje je proizvelo direktne negativne posljedice za građane Mostara. Postoje institucije koje jesu nadležne. Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, kao tijelo koje je usvojilo Izborni zakon, sada treba da da svoje mišljenje. Parlament to sada treba uraditi jer su to od njega tražile gradske vlasti. Ovo pitanje jasno spada pod nadležnost Parlamentarne skupštine BiH i očekujem da, u skladu sa zakonom, Parlament donese odluku kojom će ili produžiti ili ukinuti mandate gradskim vijećnicima.